

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Bestuurdersdiner VeiligheidsHuizen

5 februari 2013, World Trade Center Rotterdam

Op 5 februari 2013 vond in het Rotterdamse World Trade Center het Landelijk Congres VeiligheidsHuizen plaats, georganiseerd door het ministerie van Veiligheid en Justitie. Na afloop namen circa tachtig bestuurders deel aan een diner op de 23e etage van het World Trade Center.

Landelijk Congres : VeiligheidsHuizen

- World Trade Center Rotterdam
- Dinsdag 5 februari 2013

Toespraak Ivo Opstelten, minister van Veiligheid en Justitie

Nadat minister Opstelten iedereen - mede namens Annemarie Jorritsma, voorzitter van de Vereniging Nederlandse Gemeenten - welkom had geheten, bracht hij kort verslag uit van het Landelijk Congres VeiligheidsHuizen. Zo'n zeshonderd professionals uit het werkveld van het Veiligheidshuis waren de hele dag aan de slag gegaan met als doel het nu al succesvolle Veiligheidshuis nog beter te laten functioneren. Opstelten beschreef het Veiligheidshuis als

een netwerk waarin partners uit strafrecht, zorg en bestuur intensief samenwerken om de criminaliteit terug te dringen en de veiligheid te verhogen. De focus ligt hierbij op de meeste complexe gevallen. Hij deelde een compliment uit aan de bestuurders omdat zij professionals op lokaal niveau in staat stellen om maatwerk te leveren en tot goede resultaten te komen.

De omgeving van het Veiligheidshuis is volop in beweging. We moeten volgens Opstelten alert zijn en inspelen op lokale en landelijke ontwikkelingen. Hoe gaan we om met de bezuinigingen? Biedt dit ook kansen? En heeft bijvoorbeeld de komst van ZSM gevolgen voor de partners en de werkwijze van het Veiligheidshuis? Aan deze vragen levert het nieuwe Landelijke Kader Veiligheidshuizen een waardevolle bijdrage. Alle betrokken

partijen zoals gemeenten, politie, jeugdzorg, Openbaar Ministerie, reclassering, GGZ en de Raad voor de Kinderbescherming, staan achter de uitgangspunten. Het Landelijk Kader geeft vorm en inhoud aan het Veiligheidshuis als netwerk van individuele organisaties. Met elkaar komen we tot grotere prestaties en betere resultaten dan ieder afzonderlijk. Dat, zo benadrukte Opstelten, is de grote kracht van het Veiligheidshuis.

Voor de gemeente is sinds 1 januari 2013 een cruciale rol weggelegd. De gemeentelijke regierol is de verbindende schakel tussen veiligheid en zorg en welzijn. Minister Opstelten heeft er alle vertrouwen in dat gemeenten in staat zijn om de verbinding goed in te richten en verder te versterken. Hij noemde de overheveling van de regie naar de gemeenten een logische stap, in lijn met de decentralisaties die breder zijn ingezet. Op deze wijze wordt het Veiligheidshuis stevig ingebed in het lokale en regionale beleid. Bovendien vormt de gemeente de bestuurslaag die het dichtst bij de burger staat.

Het Veiligheidshuis leeft en staat, toch moeten we verder kijken en het Veiligheidshuis doorontwikkelen. De regio's zijn al hard aan de slag met de invulling van, zoals Opstelten het verwoordde, het Veiligheidshuis 2.0. Het Landelijk Kader is daarbij een goed vertrekpunt. En nu ook de regie bij de gemeente ligt, sprak Opstelten zijn vertrouwen uit in de totstandkoming van een toekomstbestendig Veiligheidshuis.

Film: Veiligheidshuizen; wat, waarom en hoe?!

Tijdens het diner werd, net als overdag, een film vertoond over het wat, waarom en hoe van de Veiligheidshuizen.

Het Veiligheidshuis is een netwerksamenwerking tussen straf- en zorgpartners en gemeenten, waarin zij onder eenduidige regie komen tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden. Wanneer reguliere inzet van partners binnen de eigen keten niet meer werkt, kan een beroep worden gedaan op het netwerksamenwerkingsverband, het Veiligheidshuis.

De doelstelling van de samenwerking in Veiligheidshuizen is het bijdragen aan veiligheid(sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid: het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door middel van een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.

Het concrete resultaat van de samenwerking is een integrale probleemanalyse met een persoons-, systeem- of gebiedsgericht plan van aanpak, met concrete afspraken over de verschillende interventies, inzet van partners en eventuele vervolgstappen en monitoring. Het Veiligheidshuis heeft ook een adviserende functie. De samenwerkende partners adviseren bestuurders en sleutelpartners over persoonsgerichte, systeemgerichte of lokale problematiek.

De film is na te zien op internet via Youtube: zoekterm: veiligheidshuizen explanation en op de website www.veiligheidshuizen.nl

Toespraak Annemarie Jorritsma, voorzitter van de Vereniging Nederlandse Gemeenten

De gemeente is lokaal verantwoordelijk voor zorg en veiligheid. Op het gebied van veiligheid ontwikkelde de aanpak zich van reacties op incidenten tot een bredere aanpak met meerdere partners. Sinds 1 januari 2013 ligt de regie op het Veiligheidshuis bij de gemeente. Jorritsma benadrukte dat alle partijen daarbij wel hun eigen verantwoordelijkheid behouden. Zij ziet het Veiligheidshuis als een netwerk waarin partijen elkaar opzoeken om samen tot maatwerk en betere resultaten te komen. Jorritsma constateerde dat de gemeente steeds meer de regie krijgt. Dit zie je ook terug bij andere lopende ontwikkelingen zoals de participatiewet, de overheveling van de functie begeleiding uit de AWBZ en de decentralisatie van de jeugdzorg.

De regierol kan de gemeente niet vervullen zonder medewerking van de partners. Dit is de kracht en tegelijkertijd de zwakte van het Veiligheidshuis, is de overtuiging van Jorritsma. De gemeente heeft immers een opdracht om de regie te voeren, geen bevoegdheid. De VNG heeft doorzettingsmacht bepleit, maar dat is niet gelukt. De gemeente is daardoor afhankelijk van de welwillendheid van de betrokken partijen, ook ten aanzien van het Openbaar Ministerie.

Jorritsma keek terug op de voorloper van het Veiligheidshuis, Justitie in de Buurt. Complexe problemen kun je alleen oppakken door goed samen te werken. Deze samenwerking zie je nu in het Veiligheidshuis en bij ZSM. Jorritsma sprak de zorg uit dat de relatie tussen het Veiligheidshuis en ZSM een ingewikkelde is. Ook de bezuinigingen stipte zij aan. Dit brengt volgens haar het risico met zich mee dat iedereen zich weer terugtrekt in de eigen kolom en zo de winst in de samenwerking te niet doet. Jorritsma herhaalde haar oproep die ze aan de professionals deed tijdens het congres om snel te escaleren: 'Zie je iets fout gaan, meld het bij je bestuurder. Z.S.M.!'

Jorritsma benadrukte dat het Veiligheidshuis een instrument is – en nooit een doel – om te komen tot multidisciplinaire samenwerking tussen alle betrokken partijen. Ze wees op het belang van de doorontwikkeling van het Veiligheidshuis. We moeten flexibel inspelen op de veranderende maatschappij en op allerlei ontwikkelingen. Alleen dan, en met de inbreng en betrokkenheid van de partners, is en blijft het Veiligheidshuis een essentieel instrument in het bestrijden van de veiligheidsproblematiek.

Toespraak Eberhard van der Laan, burgemeester van Amsterdam

Vanaf mei 2011 is Amsterdam gestart met de aanpak van de Top 600 meest criminele jongeren in de stad. Van der Laan noemde een drietal momenten die voor hem persoonlijk aanleiding gaven voor deze high impact aanpak. Momenten die te maken hadden met de discontinuïteit in het delen van informatie door instanties, het beschikken over te weinig capaciteit om (gekende) daders op te pakken, en twee overvallen op een juwelier, waarvan één met dodelijke afloop. Van der Laan vroeg om 250 extra agenten om de meest criminele jongeren op te kunnen pakken. En kreeg die ook. Het begin van de Top 600.

Van der Laan beschreef de Top 600 als een wasstraat waarin de hele keten meedraait. Er zijn drie pijlers. De eerste pijler is de lik-op-stuk aanpak. Pijler twee is de combinatie van intensieve zorg en straf, en pijler drie voorkomt instroom door te voorkomen dat ook 'brusjes' (broertjes en zusje) afglijden naar de criminaliteit. Van der Laan noemde ook drie motieven voor de Top 600: minder slachtoffers, een nieuwe kans voor de criminele jongeren, en zorgen dat de professionals gelukkiger zijn op hun werk en bovendien weer aan de winnende hand.

Om de meest zware criminelen van de straat te kunnen halen, was richting, vaart en focus nodig. Geen extra geld, maar wel een gezamenlijk doel. Alle partijen moesten er samen de schouders onder zetten. Er werd een toren geregeld waarin de jongens konden worden vastgezet. De GGD ging aan de slag met screening zodat er dossiers kwamen. De resultaten waren verbluffend. Van der Laan hield de aanwezigen voor dat dit ook in andere regio's kan. Hij adviseerde om te gaan praten met de rechtbank en het hof om sneller en consequenter te kunnen straffen.

Van der Laan sloot af met de meest recente zeer succesvolle cijfers van de Top 600 aanpak. Hij haalde een voorbeeld aan van een winkelier die de kans liep om failliet te gaan door de criminaliteit. "Wij gaan niet failliet als het niet lukt om deze problemen op te lossen", zo zei Van der Laan, "maar moreel wel. Daarom zijn we het verplicht om het in ieder geval te proberen."

Toespraak Cyrille Fijnaut, hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg

Fijnaut stond aan de wieg van het Veiligheidshuis. Justitie in de Buurt was aan het eind van haar Latijn en er werd gezocht naar een goede opvolger. In 2003 meende Fijnaut dat de beste oplossing zou zijn om instanties samen te voegen. Aangezien dat niet mogelijk was werd hij pleitbezorger van – in zijn ogen - ‘the next best thing’, het Veiligheidshuis. Daar zouden verschillende partijen op één plek samen kunnen komen om casusgericht met elkaar te praten. Volgens Fijnaut zou het Veiligheidshuis bij uitstek geschikt zijn om vooral casussen met complexe problematiek aan te pakken.

We zijn nu tien jaar verder. Het Veiligheidshuis is altijd beter dan wat er was, luidt de voorlopige conclusie van Fijnaut. Hij vindt het te vroeg om het Veiligheidshuis al echt te kunnen evalueren. Daarbij moet je ook kijken naar de deelnemende instanties. Committeren deze zich aan de formule? Leveren ze hun beste mensen? Dat is een belangrijk punt binnen het functioneren van het Veiligheidshuis. Bovendien zijn er ook voorzieningen zoals een schoolvoorziening of een werkgelegenheidstraject, nodig om de problemen op te lossen. Worden die voldoende gerealiseerd? Allemaal redenen voor Fijnaut om nog even te wachten met de evaluatie en het Veiligheidshuis de tijd te geven om het te laten werken.

Fijnaut ging ook in op de relatie tussen Veiligheidshuis en ZSM. Hij pleitte ervoor om ZSM in te bedden in het Veiligheidshuis. Het voordeel volgens hem is dat iedereen de criminele jongeren in het Veiligheidshuis kent waardoor de casus eventueel kan worden afgedaan in ZSM. Zonder een dergelijke inbedding bestaat het risico dat jongeren op verkeerde plekken terecht komen door ZSM en verloren gaan voor het Veiligheidshuis.

Reactie Procureur-generaal Annemarie Penn – te Strake

Penn – te Strake gaf aan dat het Veiligheidshuis voor het Openbaar Ministerie zeer belangrijk is (heilig). Volgens haar bestaat er geen competitie tussen ZSM en het Veiligheidshuis. Zij verbeteren en versterken elkaar juist, omdat ze complementair aan elkaar zijn. Dat moet wel goed worden geregeld. En daar gaat het OM samen met het lokale bestuur hard aan werken.

"Dit is een publicatie van:
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Programma Doorontwikkeling Veiligheidshuizen

Voor meer informatie zie:
www.veiligheidshuizen.nl

Of neem contact op met programmasecretaris:
Bart Evers: 0652877361 of b.evers@minvenj.nl

Rijksoverheid - februari 2013

tekst: Annelies Kant, kantekst.nl
fotografie en lay out: Rolf Resink, hetismooiwerk.nl

Ministerie van Veiligheid en Justitie